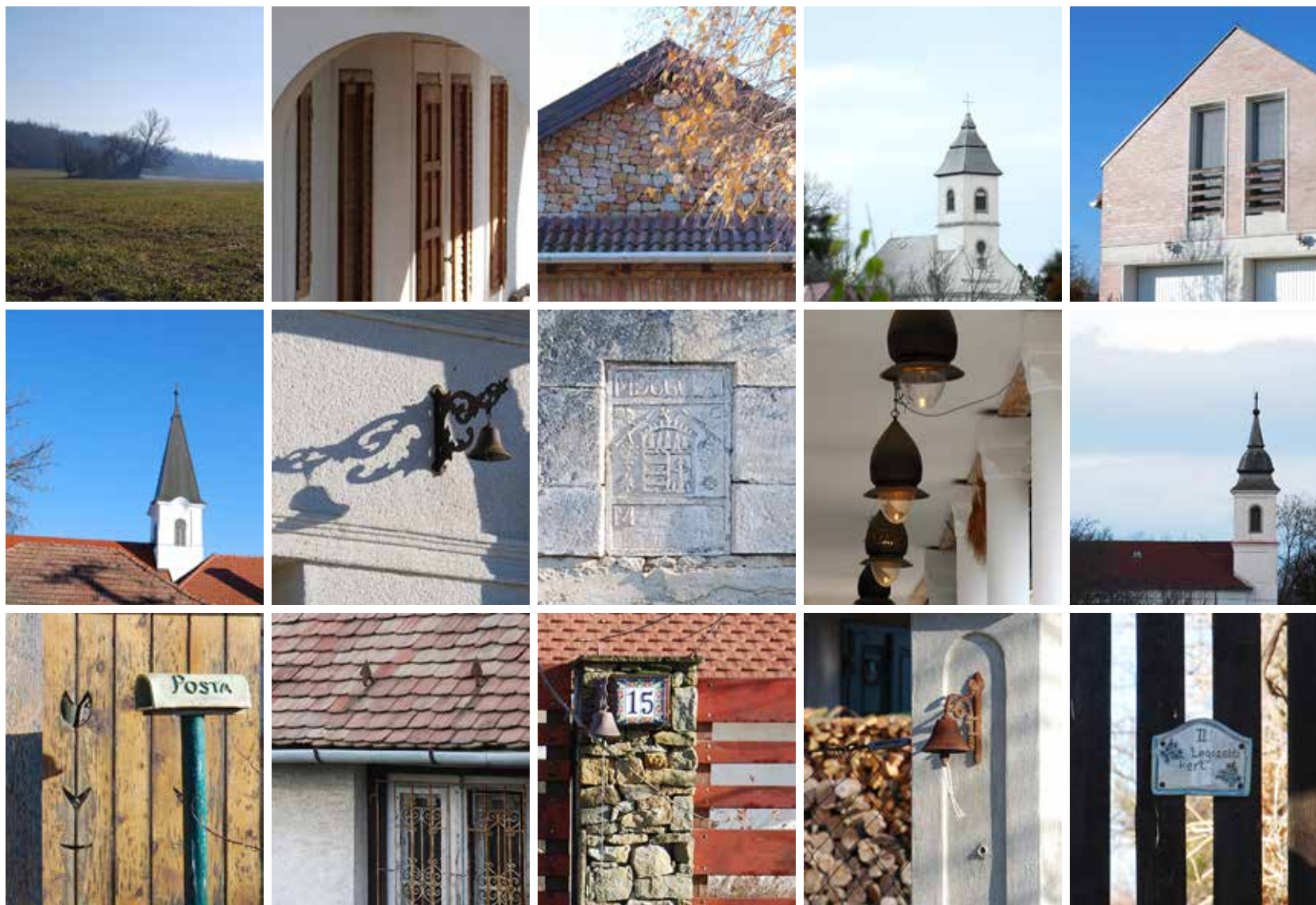

GYÚRÓ

TELEPÜLÉSKÉPI ARCULATI KÉZIKÖNYV
2018. január

TARTALOM

1. KÖSZÖNTŐ	4
2. GYÚRÓ BEMUTATÁSA	6
3. ÉPÍTETT ÖRÖKSÉGÜNK	8
4. ELTÉRŐ KARAKTERŰ TELEPÜLÉSRÉSZEK GYÚRÓN	12
 Falusias jellegű területek	13
 Szőlőhegy	16
 Gazdasági jellegű területek	17
 Nagy zöldfelülettel rendelkező egyedi hasznosítású területek	18
 Egyéb, beépítésre nem szánt területek	19
5. ÁLTALÁNOS AJÁNLÁSOK - ÉPÍTÉSZETI ÚTMUTATÓ	20
6. RÉSZLETES AJÁNLÁSOK - ÉPÍTÉSZETI ÚTMUTATÓ	30
 Falusias jellegű területek	31
 Szőlőhegy	37
 Gazdasági jellegű területek	38
 Nagy zöldfelülettel rendelkező egyedi hasznosítású területek	39
7. MAI JÓ PÉLDÁK	40
8. KÉPJEGYZÉK	43

I. KÖSZÖNTŐ

Gyúró egy kis zsákfalu, Fekér megye észak-keletin szélén, a Szent László patak völgyében. A dombok ölelésében megbújó kis település ősidők óta lakott hely. A történelem viharai megtépázták, így a kialakult szerkezet és a megjelenés

sokszínű, de minden településrészen hagyományos falusi képet mutat.

A Településképi Arculati Kézikönyv a településünk természeti és épített környezetének bemutatásával feltárja az olvasó előtt az egyes településrészek, övezetek jellemzőit és megőrzendő építészeti értékeit. Teszi ezt nem csak a jogszabálynak megfelelő, Településképi rendeletet alátámasztó munkarészként, hanem bemutatkozásul, emberközeli hangnemben minden érdeklődő számára. Az olvasó megértheti, miért is büszke településére az itt élő közel 1300 ember.

A Kézikönyv nem titkolt célja, hogy a Gyúró lakóhelyül választók és az új házat építők részére iránymutatásul szolgáljon annak érdekében, hogy az épített környezetünk minősége és jellege fennmaradjon, gyermekeink egy élhető és értékeit megőrző települést kapjanak örökül.

*Tóth Béla
polgármester*

2. GYÚRÓ BEMUTATÁSA

Gyúró Budapesttől dél-nyugatra, Fejér megye középső részén, a Mezőföld észak-nyugati peremén, a Szent László-patak völgyében fekszik. A Közép-Dunántúli régióhoz tartozik, a Martonvásári járás tagja.

A község zsáktelepülés, vagyis közúton csak egy irányból közelíthető meg. Az átmenő forgalomtól tehát mentes, de magában hordozza ennek minden előnyét és hátrányát. Egyetlen szomszédja, amelylyel jelenleg közúti összeköttetésben van, Tordas, ezen keresztül pedig Martonvásár. A nem messze haladó M7-es autópálya a martonvásári felhajtón át vehető igénybe. A település Budapest, valamint Székesfehérvár irányából is csak az autópályán, vagy a Martonvásárt kettészelő 7-es főútról közelíthető meg. A legközelebbi vasútállomás is Martonvásáron található, ahova a lakosokat közvetlen buszjárat juttatja el.

Vidéki élet a dombok ölelésében

Gyúró lakosságának számát vizsgálva az elmúlt évtizedekben kismértékű, de monoton növekedés figyelhető meg. A település szokásaiban, intézményrendszerében a vidék egyszerűségét képviseli.

A nyugodt, biztonságos lakókörnyezet és a főváros, valamint a megyeszékhely közelsége ideális lehetőség letelepedésre a hagyományos élet kedvelőinek, az aratás és a szüret idején pedig bármelyik idelátogató megérezheti a klasszikus vidéki hangulatot.

2. GYÚRÓ BEMUTATÁSA

Aktív közösség, rendezvények

A település életében fontos szerepet játszik a közösségi élet, az aktív civil szervezetek, a három vallási felekezet helyi gyülekezetei és a faluház klubjai.

A nyári rendezvények közül immár hagyományosnak számít a Falunappal egyszerre megrendezésre kerülő Bálafesztivál, amely mezőgazdasági eszközök, elemek köré szervezett ügyességi csapatverseny. Népszerű rendezvény a Gyúró teljes közigazgatási területén zajló BringaGyúró kérekpáros tájékoztató verseny.

A szüreti felvonulás és az augusztusi nemzeti ünnep is a közösséget megmozgató események.

Mezőgazdasági potenciál

A település mezőgazdasági adottságait a helyi kistermelőkön kívül termelőszövetkezetek igyekeznek hasznosítani. Az általános mezőgazdasági területhasznosítás fő terményei a búza, a kukorica, és a napraforgó. A kisebb erdők gazdasági és védelmi rendeltetésűek.

Fontos tájszerkezeti elem a községet észak-déli irányban átszelő Szent László-patak, a vízfolyást kísérő gyepekkel és vizenyős területekkel. A falut ölelő dombokat a szőlő- és gyümölcsstermesztés uralja. A falu arculatában így az épített környezet mellett domináns a természeti, táji környezet is.

3. ÉPÍTETT ÖRÖKSÉGÜNK

Gyúron egy országos védelem alatt álló műemlék, valamint számos helyi védelem alatt álló, illetve arra javasolt épített érték található. Helyi védelemre azok az épületek javasoltak, amelyek kialakítása, megjelenése a helyi hagyományokhoz illeszkedik, vagy részletei építészeti szempontból értékesek, és ezek megőrzése a jövőben is kívánatos.

Római katolikus templom

Országos műemléki védelem alatt álló, barokk stílusú templom (1768-1772) a Templom téren, dombtetőn helyezkedik el, így tornya a falu majdnem minden részéről látható. Szomszédságában épült fel a plébánia. Az épületek kerített telken, zöld környezetben állnak, hozzájuk nagy zöldterület és koros fák alkotta liget tartozik.

3. ÉPÍTETT ÖRÖKSÉGÜNK

Református templom

A jelenlegi, helyi védelem alatt álló templom 1782-83-ban épült fel, felszentelése 1783 június 1-jén történt. A tornyot utólag építették. Többször végeztek rajta átalakítást, 1980-ban teljes felújításon esett át. A lelkészi hivatal mögött 2013-ban felépült a gyülekezeti ház. Az épületegyüttes megközelítése a Rákóczi útról lehetséges.

A református templom bejárata

Az evangélikus templom épülete

Evangélikus templom

Az evangélikus felekezet Thököly út mentén álló templomát 1856-ban Székács József budapesti lelkész és Gödör József esperes avatták fel. Helyi védelem alatt álló épület.

3. ÉPÍTETT ÖRÖKSÉGÜNK

A templomtornyok látképe a Szőlőhegyi utca felől

3. ÉPÍTETT ÖRÖKSÉGÜNK

További épített értékek

Gyúron a református és az evangélikus templomon kívül helyi védelem alatt álló építmény a Templom téri kerekas kút és a II. világháborús emlékmű a Rákóczi út mentén.

Ezekon kívül az emlékművek, valamint a katolikus, evangélikus és a református temetőben található, régi sírkövek is az épített értékek közé sorolhatók.

Közkút

A Templom téren található kerekas kút jellegzetes eleme a falusi környezetnek.

Világháborús emlékmű

Emlékoszlop a világháborúban elesett hősi halottak tiszteletére 1992-ből.

Wass Albert-emlékmű

Feszület és sírkövek (1831-től kezdve) a katolikus temetőben

4. ELTÉRŐ KARAKTERŰ TELEPÜLÉSRESZEK

- Falusias jellegű területek
- Szőlőhegy
- Gazdasági jellegű területek
- Nagy zöldfelülettel rendelkező, egyedi használatú területek
- Egyéb, beépítésre nem szánt területek

Gyúron - az arculati jellemzők tekintetében - öt eltérő karakterű területrészt különböztethető meg. A beépített területeken belül a lakóterületek aránya a legmeghatározóbb.

A község belterületét a falusias arculat jellemzi. Ettől kis mértékben a viszonylag fiatal beépítésű Szeder utca, Akácfa utca, Sport utca és a Petőfi u. kezdeti szakaszának lakóházai térnek el. Szintén a hagyományos falusias jellegtől eltérő képet mutatnak az ezredforduló előtti évtizedek lakóházai a Bicskei út, valamint a Thököly utca és a Széchenyi utca egy-egy szakasza mentén. Az intézmények jelenléte miatt település központjának a Rákóczi út - Kossuth Lajos utca - Thököly utca - Templom tér által határolt terület mondható, arculati szempontból azonban alig tapasztalható eltérés a falusias karaktertől.

Nagy zöldterülettel rendelkező, egyedi hasznosítású terület a különböző felekezetek temetői, az állatfarm, a repülőtér, valamint a sportpálya és a környezetében található edző eszközök területe.

A gazdasági területek a külterületen, a lakóterülethez közel helyezkednek el, továbbá belterületen elszórtan az átlagosnál nagyobb méretű, mezőgazdasági hasznosítású épületek is találhatók.

4. ELTÉRŐ KARAKTERŰ TELEPÜLÉSRESZEK

Falusias jellegű területek ●

A település központját a Rákóczi út - Kossuth Lajos utca - Thököly utca - Templom tér által határolt terület jelenti. Itt találhatóak - lakóházak és néhány üzlet között elszórtan - a falu intézményei: a Református templom, parókia és gyülekezeti ház, a Községháza, a Faluház, az Evangélikus templom és a parókia, az Egészségház, az Általános Iskola, az Óvoda, valamint a Szentháromság plébánia.

Az intézményeknek otthont adó épületek földszintesek, tömegükben és léptékükben alig különböznek a lakóépületektől. A funkcióból, a használatból adódó, településképre is kiható jegyek kismértékű, de érzékelhető eltérést adnak, azonban a faluközpont önálló arculati karaktert így sem alkot.

A sraffozott területek mutatják a ma még nem beépült, de várhatóan hasonló jelleggel beépülő területeket.

Utcaképek a Rákóczi út központi részéről

Thököly utca

4. ELTÉRŐ KARAKTERŰ TELEPÜLÉSRÉSZEK

● Falusias jellegű területek

A Községháza épülete a Rákóczi úton

Evangélikus parókia, az Értelmi Fogyatékosok Otthona szociális foglalkoztatójának helyszíne

A Faluház és könyvtár épülete a Kossuth Lajos utcán

Egészségház

Az iskola bejárata

Az iskola udvara és az óvodaépület

A reformátusok gyülekezeti háza

4. ELTÉRŐ KARAKTERŰ TELEPÜLÉSRSZÉK

Falusias jellegű területek ●

A faluközponton kívül eső utcák karakterét jellemzően oldalhatáron álló, keskeny előkerttel rendelkező lakóépületek alkotják. A telekstruktúra is az egykori falusi arculatot mutatja: hosszú, keskeny telkek, a telekvégeken konyhakert, esetleg kiskertes mezőgazdasági tevékenység. Nagy számban képviseltetik magukat a hagyományos, kontyolt nyeregtetős parasztházak, köztük találunk értékes, tornácos népi lakóházakat is.

Az épületek nagyrészt földszintesek, tetőtér beépítés nélkül, változó tetőkialakítással. Találkozunk a földszintesnél intenzívebb beépítésű telkekkel, ahol 1-2 lakásos, mélygarázzsal vagy szuterénnel, magas földszinttel, tetőtér beépítéssel rendelkező lakóházak állnak. Ezek az 1980-as-90-es évekre jellemző stílusjegyeket hordozó épületek a Bicskei út, valamint a Széchenyi utca és a Thököly utca egyes szakaszai mentén sorakoznak, de pontszerűen máshol is megjelennek. Önálló karakterű településrészt nem alkotnak.

A viszonylag fiatal beépítésű Szeder és Akácfa utcában, valamint a Petőfi utca faluhatár felőli végén és a Sport utcában álló épületek között megjelennek az alacsony tetőhajlású, földszintes, mediterrán típusú lakóházak is. Ezek eltérnek a falusias karaktertől, ugyanakkor anyaghasználatukban és építészeti részleteikben találkozunk hagyománytisztelő megoldásokkal is.

Napjainkra tehát az utcaképben az eltérő korszakok sajátos épülettípusai keverednek, amelyek építészeti stílusjegyeinek megfigyelésével tisztán kirajzolódik, hogy a település hogyan növekedett, egyes részei mikor és milyen ütemben épültek be.

Kockaházak és parasztházak váltakozása a Rákóczi úton és a Petőfi úton

A Széchenyi út és a Petőfi út jellegzetes, falusias épületei

A Sport utca

Változó megjelenésű lakóházak a Bicskei úton és a Thököly utcában

4. ELTÉRŐ KARAKTERŰ TELEPÜLÉSRÉSZEK

● Szőlőhegy

A domborzati viszonyokból adódóan több, összefüggő, szőlő- illetve kertes mezőgazdasági művelésű terület található Gyúron. A település jellegzetes dombjai a Páskom-hegy, az Öreg-hegy és az Új-hegy.

A szőlőültetvényeket sok helyen felváltották a gyümölcsösök, vagy más haszonnövény termesztését szolgáló kis földrészletek.

A gazdálkodó tevékenységhez társuló, sajátos megjelenésű, kisméretű préházak és pincék a keskeny, hosszú szalagtelkeken, nadrágszj-parcellákon elszórtan állnak. Számos közülük úgy került kialakításra, hogy hosszabb itt tartózkodásra, akár a teljes szezon vagy a szüreti idény eltöltésére alkalmas legyen. Rossz időjárási körülmények esetén a magasan fekvő épületek nehezen megközelíthetővé válnak.

4. ELTÉRŐ KARAKTERŰ TELEPÜLÉSRESZEK

Gazdasági jellegű területek ●

Gazdasági jellegű területekből keveset találunk, ezek sem nagy kiterjedésűek, és többnyire növénytermesztéshez vagy állattartáshoz kapcsolódó tevékenységnek adnak helyet. Két területre csoportosulnak: a belterülettől északra egy gombatermesztő vállalkozás telephelye fekszik, valamint nyugatra található két nagyobb kiterjedésű major. Ezen kívül a Sport utca végén található egy kisebb mezőgazdasági telephely. Belterületen a Kossuth Lajos utcában fordulnak elő mezőgazdasági tevékenységhez, terménytároláshoz kapcsolódó létesítmények. Az iroda, vagy lakás céljára szolgáló épületeket kivéve ezeken a területeken az épületek alakító tényezői legfőképpen a költséghatékonyság és a technológiai feltételek. A könnyűszerkezetes, nagy belmagasságú és alacsony tetőhajlásszögű épületek jellemzőek, megjelenésük változó.

4. ELTÉRŐ KARAKTERŰ TELEPÜLÉSRESZEK

● Nagy zöldfelülettel rendelkező egyedi hasznosítású területek

Nagy zöldterülettel rendelkező, egyedi funkciójú területek a következők:

- Gyúrói repülőtér külterületen, a település Pusztazámor felőli szélén.
- TordasZoo állatfarm (Bioslogos Kft.) és környezete a belterülettől északra.
- Sportöltöző, sportpálya és hozzá kapcsolódó, sportolási célú területek a Kosuth Lajos utcában.
- A katolikus, evangélikus temetők területe a lakóterületek közé ékelődve, és a református temető a belterület nyugati szélén.

Az eltérő, speciális funkciók miatt egységes, jellemző karakter nem állapítható meg, de a környezetétől elütő, nagy tömegű épület, építmény nem létesült.

TordasZoo állatfarm

Ravatalozó

Az evangélikus és a református temető

4. ELTÉRŐ KARAKTERŰ TELEPÜLÉSRESZEK

Egyéb, beépítésre nem szánt területek ●

Gyúró közigazgatási területének legnagyobb része beépítésre nem szánt terület. Ebbe a kategóriába tartoznak a mező- és erdőgazdálkodási területek, nádasok, a Szent László-patak medre és a vízvezető árkok vízgazdálkodási területei, továbbá a horgásztó és az egykori agyagbánya is. A mezőgazdasági művelés alatt álló területek közel háromnegyede szántó, negyede pedig legelő. A település falusi jellegéből adódóan a természetközeli területek a belterületbe ékelődnek, ezáltal meghatározó elemei a település arculatának. A Gyúróhoz tartozó, Gyúró és Etyek között húzódó Szentgyörgypusztai Natura 2000 védelem alatt álló, speciális élőhely megőrzési területként (SCA) van nyilvántartva, többek közt a leánykökörccsin, a védett skarlátbogár és az István-király szegfű élőhelye.

Index
58. – 60.

5. ÁLTALÁNOS AJÁNLÁSOK - ÉPÍTÉSZETI ÚTMUTATÓ

Gyúró nyugodt, harmonikus, tájba illeszkedő község. A kialakult arculatot, utcaképeket számos általánosan megfogalmazható - az eltérő karakterektől független - irányelv befolyásolja.

Általános ajánlások (elvárások) az építészeti minőségre, az épületek elhelyezésének egyes eseteire (telepítésre), a tetőforma, tetőhajlásszög néhány speciális helyzetére, a tetőtér beépítésre, általánosan a magasságra, homlokzatszínezésre, színek és anyagok alkalmazására, kerítésekre, kertekre, az utcákra és terekre, valamint a cégérekre, reklámhordozókra vonatkozóan fogalmazhatók meg.

Az eltérő karakterű területekre vonatkozó építészeti ajánlások az általános építészeti ajánlások után kerülnek bemutatásra. Az általános ajánlások az eltérő karakterű területek összességén, tehát az egész község területén meghatározzák a település általános képét.

5. ÁLTALÁNOS AJÁNLÁSOK - ÉPÍTÉSZETI ÚTMUTATÓ

Építészeti minőség

- Őrizzük meg értékeinket! Ismerjük meg választott lakóhelyünk értékeit és ahhoz igazodva alakítsuk új házunkat!
- Ha régi házat vásárolunk, fontoljuk meg, milyen módon lehet megőrizni annak értékeit!
- Használjunk minőségi anyagokat, hogy épületünk hosszú éveken át értéket jelentsen!
- Válasszunk a településen hagyományosan használt építőanyagokat!

Őrizzük meg
értékeinket!

Használjunk
minőségi
anyagokat!

Cégérek-reklámhordozók

A kereskedelmi, szolgáltató szektor reklámfelületei nem csupán a hirdetés tartalmával, de az utcánk megjelenésével is szoros összefüggésben vannak.

A községben lévő szolgáltatások hirdetése jellemzően a homlokzaton történik.

- Ne használjunk nagy reklámhordozókat, alkalmazzunk cégér jellegű hirdetőfelületeket!
- Alkalmazzunk anyagában és színében az épülethez illő, homlokzaton elhelyezett cégérek!
- Változatos, de természetes színvilág és anyaghasználat javasolt.
- Ne fóliázzuk le a portálunkat, kirakatunkat!
- A homlokzatok vízszintes és függőleges tagolásához illeszkedjenek!

5. ÁLTALÁNOS AJÁNLÁSOK - ÉPÍTÉSZETI ÚTMUTATÓ

Magasság

Gyúró lakóterületein az épületek magassága közel azonos, ami hozzájárul a harmonikus utcaképhez.

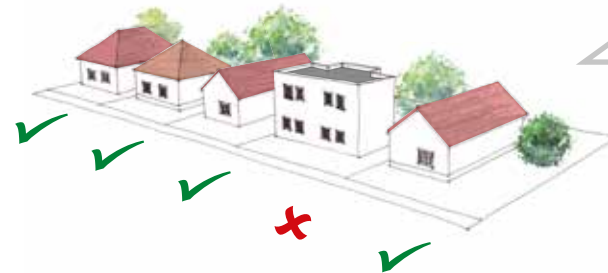
- A meglévő épületek közé épülő új házak a környező épületekhez igazodó magassággal épüljenek!

A meglévő épületekhez igazodó magasságig építkezzünk!

Tetőforma, tetőhajlásszög

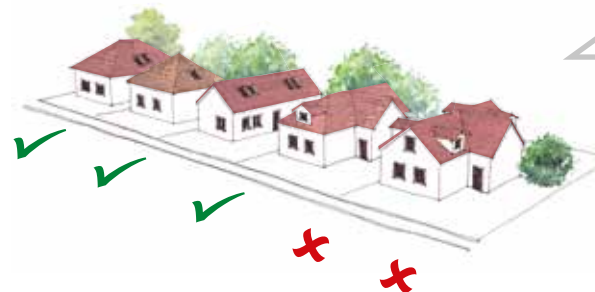
- Épületünk tetőformáját és hajlásszögét a kialakult állapotnak megfelelően válasszuk meg, hogy a meglévő utcaképbe új épületünk illeszkedjen!
- Kiszolgáló épület tetőhajlásszöge a főépületével megegyező legyen!

Épületünk tetőformáját a kialakultnak megfelelően válasszuk meg!

Tetőtér beépítése

- Új házak építésénél, a meglévők felújításánál az egyszerűség megtartására, a tetősík-ablakok használatára kell törekedni. A tetősík-ablakok elhelyezésénél kerüljük az utcafronti tetőfelületet!
- Tetőablakok elhelyezésekor kerüljük a nagy összefüggő üvegfelületet!
- Ne építsünk többszintes tetőteret!

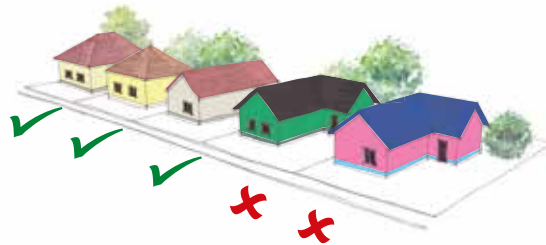
Tetősík-ablakok használata javasolt, melyek a tetőforma egyszerűségét nem bontják meg!

5. ÁLTALÁNOS AJÁNLÁSOK - ÉPÍTÉSZETI ÚTMUTATÓ

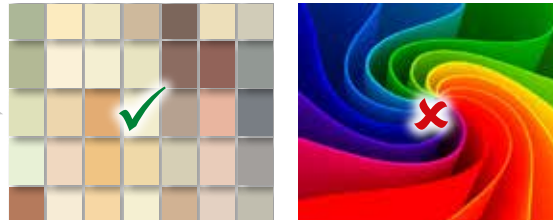
Építéskor vegyük
figyelembe
a telek
adottságait!

A színvilágban a
föld természetes
színei
domináljanak!

Természetes
anyagokat
használjunk!

Kerítésünk
magassága ne
haladja meg a
1,5 m-t!

Telepítés

Általános jótanácsok a telepítéshez

- Vegyük figyelembe a telek adottságait!
- A saját és a szomszéd benapozására is figyeljünk!
- Figyeljünk a szomszédos épületekre, ne károsítsuk azokat!
- Építkezéskor, ne vágjunk ki fát! Épületünket úgy helyezzük el, hogy kertünk eredeti növényzete megmaradjon!

Homlokzatképzés, színek, anyagok

Az utcaképet az épületek színezése, megjelenése is jelentősen befolyásolja. Az eltérő, illetve élénk színek nyugtalan érzetet keltenek, míg a föld színei harmóniát sugallnak.

- A környezethez való illeszkedés érdekében a fehér, szürkével tört fehér, világos okker árnyalatai, világos földszínek, illetve természetes építőanyagok esetén azok természetes színei javasoltak.
- Épületünk színeinek összeállításakor törekedjünk az egymással harmonizáló színek választására!
- Kerüljük nagy felületen az élénk, harsány színeket!
- Kerüljük a kis elemes, csempeszerű burkolatokat!
- Használjunk természetes építőanyagokat!

Kerítések magassága

Az építészeti arculatot az épületek mellett a kerítések is nagyban formálják, befolyásolják.

- Kerítéseink magassága ne haladja meg a 1,5 métert!
- Kerítésünk legyen összhangban épületünkkel!
- Kerítésünket kombináljuk növényzettel!

5. ÁLTALÁNOS AJÁNLÁSOK - ÉPÍTÉSZETI ÚTMUTATÓ

Kertek

Kertünk teremti meg a kapcsolatot a természettel; a pihe-nés, kikapcsolódás színtere.

- Kertünk növényzetének kiválasztásakor a hagyományos, őshonos fajok előtérbe helyezése javasolt.
- A növényfajok telepítése során azok igényeit, tűrőképességét és növekedési ütemüket is fontos szem előtt tartani.
- Betegségeknek ellenálló növényfajtákat válasszunk, mert a permetezőszerek veszélyeztethetik a környező élővilágot.
- A burkolt felületek arányát igyekezzünk minél kisebbre csökkenteni.
- Bátran alakítsunk ki haszonkerti területrészt, a történetileg kialakult zöldség- és gyümölcsfajokat alkalmazva.
- A kertünk fenntartása során hasznosítsuk újra a zöldhulladékot, öntözzünk az összegyűjtött esővízzel.

A hagyományos, őshonos fajok előtérbe helyezése javasolt!

5. ÁLTALÁNOS AJÁNLÁSOK - ÉPÍTÉSZETI ÚTMUTATÓ

Közösségi zöldfelületek

A gondosság, az ápoltság közterületek a lakókörnyezetünk minőségének indikátora.

- Helyezzünk el minden korosztály számára kikapcsolódást nyújtó kültéri játékokat!
- Helyezzünk el utcabútorokat, hozzájuk illő kerékpártárolókat!

Használjunk modern, egységes stílusú utcabútorokat, melyek a község egyediségét mutatják!

5. ÁLTALÁNOS AJÁNLÁSOK - ÉPÍTÉSZETI ÚTMUTATÓ

Utcák, terek

Gyűrő közterületei a lakosság gondosságát, lakókörnyezetükre való igényességét tükrözik.

- Rendezett, rendszeresen fenntartott előkertünkkel jó benyomást kelthetünk, hozzájárulunk utcánk kedvezőbb megjelenéséhez.
- Tartsuk rendben, ápoljuk a közterületi zöldsávokat!
- Virágok ültetésével színesebbé tehetjük utcáinkat, köztereinket.
- Fásítsuk köztereinket és az újonnan kialakuló utcákat!
- Ahol lehetséges, építsünk járdákat!
- Gondoljunk a vízelvezetésre, a telkünkön keletkező vizet igyekezzünk telken belül elszikasztani!

Tartsuk meg a gondosságot, ápoljuk a házunk előtti közterületeket!

Fásítsuk közterületeinket!

Gondoljunk a vízelvezetésre, tartsuk tisztán az árkokat!

5. ÁLTALÁNOS AJÁNLÁSOK - ÉPÍTÉSZETI ÚTMUTATÓ

Játszóterek, szabadtéri berendezések

A közösségi terek, játszóterek kialakításakor is a település arculatához való igazodást kell szem előtt tartani.

- Vigyázzunk közterületi berendezéseinkre, hogy sokáig élvezhessük őket!
- Válasszunk időtálló berendezéseket!
- Telepítsünk olyan szabadtéri berendezéseket, amelyek minden korosztály számára használhatók!
- Tartsuk tisztán játszótereinket, ne szemeteljünk!
- Gondoljunk az árnyékolásra!

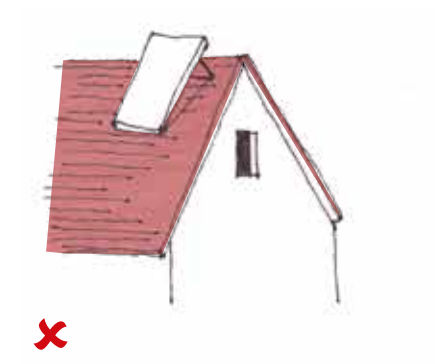
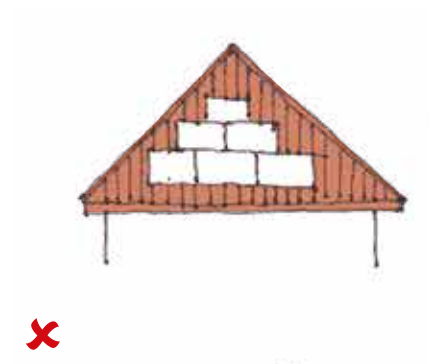
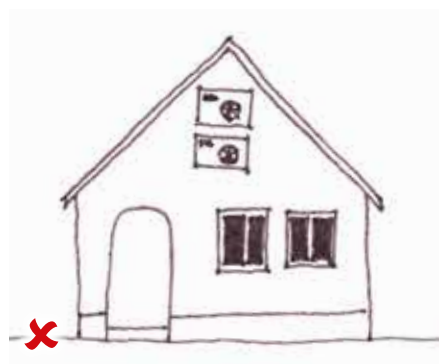

5. ÁLTALÁNOS AJÁNLÁSOK - ÉPÍTÉSZETI ÚTMUTATÓ

Vezetékek, műszaki berendezések

A közművezetékek elhelyezésekor a településképre is figyelmet kell fordítani!

- Törekedjünk a földkábelek alkalmazására légkábelek helyett!
- Épületünk energiaháztartását szabályozó berendezéseit rejtetten, növényzettel takartan helyezzük el.
- Épületünk közterület felé forduló homlokzatára ne helyezzünk el gépészeti berendezéseket, légkondicionáló berendezés kültéri elemeit, parabolaantennát!

5. ÁLTALÁNOS AJÁNLÁSOK - ÉPÍTÉSZETI ÚTMUTATÓ

Kerítések

A kerítés kapocs az épületek és a közterületek között. Így fontos, hogy megjelenésében igazodjon az épülethez.

- Lehetőség szerint áttört kerítést létesítsünk a lakóterületeken!
- Használjunk természetes anyagokat!

Áttört és növényekkel kombinált kerítést létesítsünk!

6. RÉSZLETES AJÁNLÁSOK - ÉPÍTÉSZETI ÚTMUTATÓ

Az általános építészeti elvek mellett az eltérő karakterű területeket egyedi, a karakterre jellemző építészeti vonások jellemzik, melyek figyelembe vétele az arculathoz való illeszkedés feltétele.

Az egyes eltérő karakterű településrészekben belül a településkép szempontjából meghatározó építészeti elemek nem feltétlenül egyeznek meg, egyes építészeti elemek az eltérő karakterű településrészekben más-más szempontból fontosak. Az eltérő településrészekben az építészeti elemek – településkép szempontjából való – fontosságát a jobb oldali táblázat mutatja.

A legtöbb ajánlás a lakóterületekre vonatkozik, mivel a település épületállományát főleg lakóépületek képezik. Gyúron az intézmények nem alkotnak összefüggő területet, a lakóépületek közé ékelődve, elszórtan helyezkednek el a településen. Megformálásuk során a magas építészeti minőség a település arculatát pozitívan befolyásolja, illetve az intézmények által hordozott funkció kihangsúlyozásának is eszköze lehet.

A gazdasági területek épületeinek megformálására vonatkozó ajánlások a felhasznált anyagokra és homlokzati színezésre szorítkoznak, mivel az épületek építészeti alakítását elsősorban a bennük foglalt funkció, illetve a technológiai kívánalmak befolyásolják.

A szőlőterületekre és a nagy zöldfelülettel rendelkező különleges területekre általános elvárások kerültek megfogalmazásra.

Telepítés

Tetőhajlásszög

Tetőforma

Ajtók, ablakok

Homlokzatképzés, színek, anyagok

Részletek

Falusias jellegű területek

Gazdasági jellegű területek

6. RÉSZLETES AJÁNLÁSOK - ÉPÍTÉSZETI ÚTMUTATÓ

Falusias jellegű területek ●

Gyúró falusias lakóterületének épületállománya igen változatos képet mutat. Ezzel együtt a terület arculata barátságos, utcaképei harmonikusak.

Ezt a kiegyensúlyozott utcaképet néhány egyszerű építészeti eszköz segíti elő. A lakóházak tömege, tetőformája egyszerű, az utcára jellemző előkerti vonalon helyezkednek el az épületek. Színhasználatban a pasztelles földszínek a jellemzőek, természetes anyagokkal kiegészítve.

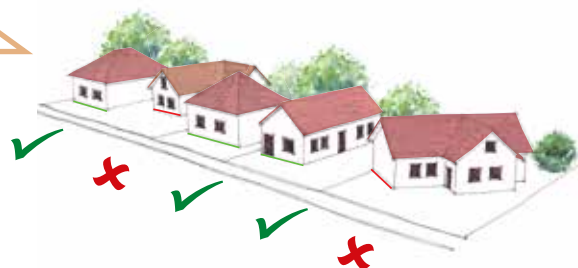
- Ha régi házat vásárolunk, fontoljuk meg, milyen módon lehet megtartani!
- Új épület építésekor vegyük figyelembe a utcaképbe való illeszkedést!

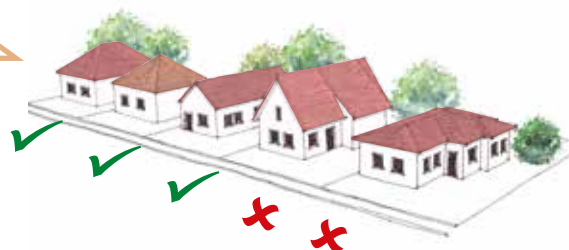
6. RÉSZLETES AJÁNLÁSOK - ÉPÍTÉSZETI ÚTMUTATÓ

Falusias jellegű területek

Az épületek a környező beépítéshez igazodva kerüljenek elhelyezésre!

A tető hajlásszöge a hagyományos 30°-45° közé essen!

A környezetben kialakult állapothoz hasonló, egyszerű tetőformát alkalmazzunk!

Telepítés

Az utcaképet az épületek elhelyezkedése alapvetően meghatározza. Az a közterület nyújt meghitt hangulatot, ahol az épületek rendezett sorban állnak. Gyúron az előkert mélysége egy-egy utcában közel azonos.

- Új házak építésénél a meglévő beépítés megtartására kell törekedni.
- Az előkert építési vonala a környező épületek vonalához igazodjon. Az épületek telepítése az elő- és oldalkert vonalához igazodó legyen!

Tetőhajlásszög

A lakóterületen magastetős épületek a jellemzők, melyek hajlásszöge közel azonos. A karakterhez illő, meglévő magastetők megtartása a településkarakter megtartásának fontos része.

- Az új épületek a környező épületekhez igazodó tetőhajlásszöggel épüljenek!
- A túl magas vagy túl alacsony hajlásszögű tetővel rendelkező épületek nem illeszkednek az utcaképbe.

Tetőforma

Egy utca nyugodt hangulatát a tetőformák hasonlósága is befolyásolja. Az az utcakép sugároz kellemes érzetet, mely az épületek tetőformájában jellemzően azonos.

- Új épületünk tetőformáját a kialakult állapotnak megfelelően válasszuk meg!
- Felújításnál, átalakításnál tartsuk meg az eredeti magastető klasszikus formáját, arányrendszerét!

6. RÉSZLETES AJÁNLÁSOK - ÉPÍTÉSZETI ÚTMUTATÓ

Falusias jellegű területek ●

Alkalmazzunk
hagyományos
arányú és osztású
ablakokat!

Ajtók, ablakok

- Ügyeljünk a nyílászárók jó arányára! Kerüljük a nagy üvegfelületű, osztás nélküli ablakokat!
- Törekedjünk az igényes anyaghasználatra! Javasolt a fa-anyagú nyílászárók alkalmazása.
- Gondoljunk az árnyékolásra, alkalmazzunk fa zsalugáte-reket vagy annak újragondolt formáját! Kerüljük a külső redőnytokok alkalmazását!
- Őrizzük meg hagyományos osztású nyílászáróinkat!
- Új építésnél az épület karakteréhez és az utcaképhez illeszkedő nyílászárót válasszunk!

6. RÉSZLETES AJÁNLÁSOK - ÉPÍTÉSZETI ÚTMUTATÓ

● Falusias jellegű területek

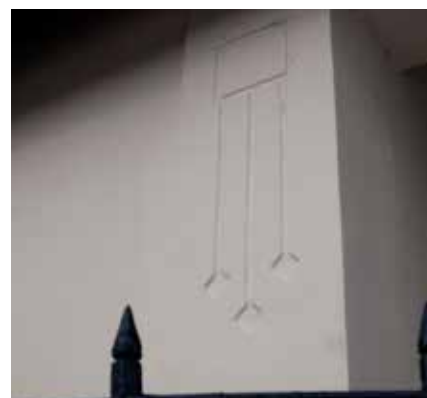
Homlokzatképzés, színek, anyagok

Az épületeink burkolása, vakolatának színezése, megmunkálása kedvelt tulajdonosi eszköz, az ott élők egyéniségét sugallja.

- A környezethez való illeszkedés érdekében a fehér, szürkével tört fehér, világos okker árnyalatai, homok- és agyagszín, téglá- és terrakotta vörös színek, illetve természetes építőanyagok esetén azok természetes színei javasoltak.
- Alkalmazzunk hagyományos anyagokat - fát, követ, egyszerű vakolatot!
- Ügyeljünk, hogy a választott színek egymással harmonizáljanak!
- A hagyományos anyagokat modern anyagokkal egészíthetjük ki.

Használjuk a föld színeit
a homlokzatokon!
Részesítsük előnyben
a helyi természetes
anyagokat!

6. RÉSZLETES AJÁNLÁSOK - ÉPÍTÉSZETI ÚTMUTATÓ

Falusias jellegű területek ●

Részletek

Az építészeti minőség a finom részletekben rejlik.

A falusias lakóterületen az épületek egyszerűségét finom részletek egészítik ki, melyek az épületek sajátos elemeivé válnak.

A hasonló épületek, ha igényes részletekkel rendelkeznek, máris teljesen egyedivé válnak, miközben a karakterhez igazodnak.

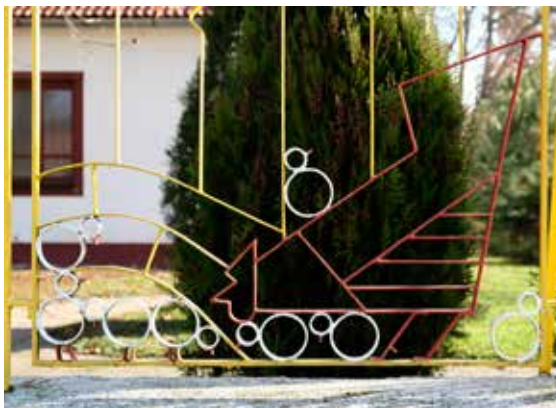
Különleges épületrészleteket nagyon sokféleképpen lehet létrehozni: anyaghasználattal (pl. a téglák egyedi rakási módjával), anyagok találkozásával, homlokzati díszítéssel, stb.

A hagyományos építészeti elemeket őrizzük meg!

6. RÉSZLETES AJÁNLÁSOK - ÉPÍTÉSZETI ÚTMUTATÓ

● Falusias jellegű területek

Bátran
alkalmazzunk
egyedi építészeti
megjelenést!

Az intézményeket szabadabb anyaghasználat és homlokzatképzés jellemzi.

Ezen épületek esetében lehetőség nyílik a szabadabb épületformálásra, építészeti megjelenésre.

Homlokzatképzés, színek, anyagok

- A természetes színeket kiegészítve, ahhoz illeszkedve használható kis mértékben élénkebb színvilág is, hogy felkeltse a figyelmet.
- Vegyük figyelembe a létesítmény forgalomvonzó funkcióját! Figyeljünk az akadálymentességre!

Kerítések

Az intézmények forgalomvonzó létesítmények.

- A létesítmény jellegét el nem takaró, a tájékozódást segítő áttört kerítéstípusok javasoltak, melyek növényzettel kombinálhatók.
- Kerítésünk kialakításával utalhatunk az épület funkciójára.

6. RÉSZLETES AJÁNLÁSOK - ÉPÍTÉSZETI ÚTMUTATÓ

Szőlőhegy ●

Szőlőterületek

A szőlőterületek épületállománya meglehetősen vegyes képet mutat, jelenleg nem rendelkezik kialakult építészeti arculattal.

Az átgondolt, minőségi munkával készült épületek segítik a terület fejlődését.

Ehhez néhány általános ajánlást tartunk szem előtt:

- Olyan területre építsünk csupán, ahol ez megengedett!
- Vegyük figyelembe a telek adottságait!
- Csupán olyan funkciót létesítsünk, ami megengedett!
- Törekedjünk az egyszerű, tiszta tömegű, jó arányú épületek építésére!
- Igényes, minőségi anyagokat alkalmazzunk épületünkön!
- Kerüljük az összetett, tagolt formákat, a harsány színeket, a túldíszítettséget!
- Színek területén a halvány föld színeket részesítsük előnyben!
- Természetes anyagokat használjunk!
- Törekedjünk a természettel való harmóniára!
- Előbb rendezzük a telekviszonyokat, és csak utána építkezzünk!
- Az épületet igazítsuk a terephez, ne a terepet az épülethez!
- Épületünk telepítésekor vegyük figyelembe a kilátást és a rálátást is!
- Törekedjünk a területen már kialakult épületek léptékének megtartására!
- Ne szennyezzük környezetünket!

6. RÉSZLETES AJÁNLÁSOK - ÉPÍTÉSZETI ÚTMUTATÓ

● Gazdasági jellegű területek

Kiegészítésként
használhatunk
élénk színeket!

A nagy
felületeken
használjunk
elemes
burkolatot!

Homlokzatképzés, színek, anyagok

A színvilág igen változatos lehet a gazdasági területeken, de a természettől erősen elütő színeket mellőzzük a nagy felületeken! Figyelemfelkeltés céljából egy-egy élénkebb színnel való alkalmazás indokolt lehet.

A gazdasági épületek a funkciójukból adódóan, változatos formákban jelennek meg.

- A minőségi anyagok használatával a nagy tömegek is széppé varázsolhatók!
- A nagy felületeket vizuálisan csökkentik az elemes burkolatok. Kerüljük azonban a ragasztott, csempeszerű burkolatokat!
- A települési szövetben elhelyezkedő gazdasági épületünket javasolt tömör kerítéssel határolni.

6. RÉSZLETES AJÁNLÁSOK - ÉPÍTÉSZETI ÚTMUTATÓ

Nagy zöldfelülettel rendelkező, egyedi hasznosítású területek ●

A különleges területeken is vegyük figyelembe a Gyúron kialakult nyugodt, békés hangulatot, épületeinkkel igazodjunk a település arculatához!

- Törekedjünk a természettel való harmóniára!
- Használjunk természetes anyagokat!
- Törekedjünk a megújuló energiaforrások alkalmazására!
- Igyekezzünk megőrizni a nagy zöldfelületi arányt!
- Ne szennyezzük környezetünket!

7. MAI JÓ PÉLDÁK

Családi ház

A Sport utcai családi ház klasszikus oromfalas, nyeregvetős kialakítású. Az egyszerű tömegű épületet előtető keretezi. Anyaghasználatában a hagyományos, természetes anyagokhoz mai modern anyagok társulnak.

7. MAI JÓ PÉLDÁK

Családi ház

A Thökölly utcai egyszerű tömegű és anyaghasználatú családi ház hagyományos elemekkel egészül ki, mint a fa zsalugáter vagy a tornác és annak oszlopai. Az épület egyedi részlete a fa osztásos üveg oromzat.

7. MAI JÓ PÉLDÁK

Családi ház

A Rákóczi utcai családi ház oromfalas kialakítású épület. Nyugodt tömege mellett finom színhasználat jellemzi. A fehér vakolt felületek téglaburkolattal egészülnek ki. Az üveg előtető a ház egyik modern részlete. Az épületet fa anyagú, növényvel kombinált garázs kapcsolja a közterülethez. A tömör kerítés egyben támfal is.

8. KÉPJEGYZÉK

CÍMLAP

Krain-Bondor Adrienn

TÉRKÉPEK

Völgyzugoly Műhely Kft.

RAJZOK, ÁBRÁK

Völgyzugoly Műhely Kft.

1. KÖSZÖNTŐ

- 1 Tóth Béla polgármester portré
- 2 Áldott Erika
- 3 Krain-Bondor Adrienn

2. GYÚRÓ BEMUTATÁSA

- 4 Krain-Bondor Adrienn
- 5 Áldott Erika
- 6 Krain-Bondor Adrienn
- 7 Nagy Balázs
- 8 Hársfalvi Mária
- 9 Péter Szabolcs
- 10 Krain-Bondor Adrienn

3. ÉPÍTETT ÖRÖKSÉGÜNK

- 11 Krain-Bondor Adrienn
- 12 Krain-Bondor Adrienn
- 13 Krain-Bondor Adrienn
- 14 Krain-Bondor Adrienn
- 15 Krain-Bondor Adrienn
- 16 Krain-Bondor Adrienn
- 17 Krain-Bondor Adrienn
- 18 Krain-Bondor Adrienn
- 19 Krain-Bondor Adrienn
- 20 Krain-Bondor Adrienn
- 21 Krain-Bondor Adrienn
- 22 Krain-Bondor Adrienn
- 23 Krain-Bondor Adrienn

4. ELTÉRŐ KARAKTERŰ TELEPÜLÉSRÉSZEK

- 24 Krain-Bondor Adrienn
- 25 Krain-Bondor Adrienn
- 26 Krain-Bondor Adrienn
- 27 Krain-Bondor Adrienn
- 28 Krain-Bondor Adrienn
- 29 Krain-Bondor Adrienn

- 30 Krain-Bondor Adrienn
- 31 Krain-Bondor Adrienn
- 32 Krain-Bondor Adrienn
- 33 Krain-Bondor Adrienn
- 34 Krain-Bondor Adrienn
- 35 Krain-Bondor Adrienn
- 36 Krain-Bondor Adrienn
- 37 Krain-Bondor Adrienn
- 38 Krain-Bondor Adrienn
- 39 Krain-Bondor Adrienn
- 40 Krain-Bondor Adrienn
- 41 Krain-Bondor Adrienn
- 42 Krain-Bondor Adrienn
- 43 Krain-Bondor Adrienn
- 44 Krain-Bondor Adrienn
- 45 Krain-Bondor Adrienn
- 46 Krain-Bondor Adrienn
- 47 Krain-Bondor Adrienn
- 48 Krain-Bondor Adrienn
- 49 Krain-Bondor Adrienn
- 50 Krain-Bondor Adrienn
- 51 Krain-Bondor Adrienn
- 52 Krain-Bondor Adrienn
- 53 Krain-Bondor Adrienn
- 54 Krain-Bondor Adrienn
- 55 Krain-Bondor Adrienn
- 56 Krain-Bondor Adrienn
- 57 Krain-Bondor Adrienn
- 58 Krain-Bondor Adrienn
- 59 Krain-Bondor Adrienn
- 60 Krain-Bondor Adrienn

5. ÁLTALÁNOS AJÁNLÁSOK - ÉPÍTÉSZETI ÚTMUTATÓ

- 61 Krain-Bondor Adrienn
- 62 Krain-Bondor Adrienn
- 63 Krain-Bondor Adrienn

- 64 Krain-Bondor Adrienn
- 65 Krain-Bondor Adrienn
- 66 Vokó-Scheibl Lilla
- 67 Krain-Bondor Adrienn
- 68 Krain-Bondor Adrienn
- 69 Krain-Bondor Adrienn
- 70 www.gravoform.hu
- 71 Vokó-Scheibl Lilla
- 72 Természetes színek, minta
- 73 www.FlavOnline.blog.hu
- 74 Vokó-Scheibl Lilla
- 75 Vokó-Scheibl Lilla
- 76 Vokó-Scheibl Lilla
- 77 Vokó-Scheibl Lilla
- 78 www.gazdazona.hu
- 79 Vokó-Scheibl Lilla
- 80 Vokó-Scheibl Lilla
- 81 Vokó-Scheibl Lilla
- 82 www.kert.falusipihenés.hu
- 83 www.proidea.hu
- 84 Vokó-Scheibl Lilla
- 85 Vokó-Scheibl Lilla
- 86 www.ildare.unas.hu
- 87 www.acelkft.hu
- 88 www.varosszepito.hu
- 89 Krain-Bondor Adrienn
- 90 Krain-Bondor Adrienn
- 91 Vokó-Scheibl Lilla
- 92 Vokó-Scheibl Lilla
- 93 Vokó-Scheibl Lilla
- 94 Krain-Bondor Adrienn
- 95 Krain-Bondor Adrienn
- 96 Vokó-Scheibl Lilla
- 97 www.jatszoterliget.hu
- 98 Vokó-Scheibl Lilla
- 99 Krain-Bondor Adrienn
- 100 www.szeretlekmagyarorszag.hu

A dokumentumban az ábrák számozását lásd a lap alján: „Index”. Az ábrák számozása balról jobbra, fentről lefelé történik.

8. KÉPJEGYZÉK

101 Vokó-Scheibl Lilla
102 Vokó-Scheibl Lilla
103 Vokó-Scheibl Lilla
104 Krain-Bondor Adrienn
105 Vokó-Scheibl Lilla
106 Vokó-Scheibl Lilla
107 Krain-Bondor Adrienn
108 Vokó-Scheibl Lilla
109 Vokó-Scheibl Lilla
110 Vokó-Scheibl Lilla
111 Krain-Bondor Adrienn

6. RÉSZLETES AJÁNLÁSOK - ÉPÍTÉSZETI ÚTMUTATÓ

112 Vokó-Scheibl Lilla
113 Vokó-Scheibl Lilla
114 Krain-Bondor Adrienn
115 Krain-Bondor Adrienn
116 Vokó-Scheibl Lilla
117 Vokó-Scheibl Lilla
118 Vokó-Scheibl Lilla
119 Krain-Bondor Adrienn
120 Vokó-Scheibl Lilla
121 Vokó-Scheibl Lilla
122 (7*) Homlokzati vakolat,
anyagminták
123 Vokó-Scheibl Lilla
124 Vokó-Scheibl Lilla
125 Vokó-Scheibl Lilla
126 Vokó-Scheibl Lilla
127 Vokó-Scheibl Lilla
128 Vokó-Scheibl Lilla
129 Vokó-Scheibl Lilla
130 Krain-Bondor Adrienn
131 Vokó-Scheibl Lilla
132 Vokó-Scheibl Lilla
133 Vokó-Scheibl Lilla

134 Vokó-Scheibl Lilla
135 Vokó-Scheibl Lilla
136 Krain-Bondor Adrienn
137 [http://cn.forwallpaper.com/
wallpaper](http://cn.forwallpaper.com/wallpaper)
138 Vokó-Scheibl Lilla
139 www.vivepito.design.blogspot.hu
140 Vokó-Scheibl Lilla
141 Vokó-Scheibl Lilla
142 Vokó-Scheibl Lilla
143 Vokó-Scheibl Lilla
144 [http://www.homeinfo.hu/kivi-
telezes/epites/teto-teto-
ter/956-tetofedo-any-
gok-kivalasztasa-4](http://www.homeinfo.hu/kivi-telezes/epites/teto-teto-ter/956-tetofedo-anyagok-kivalasztasa-4)
145 [https://www.rheinzink.hu/
termek/homlokza-
ti-rendszerek/](https://www.rheinzink.hu/termek/homlokzati-rendszerek/)
146 <http://www.tegladekor.com/>
147 www.hg.hu
148 [www.sweedsteel.metecno.
com/envira/tiszakecske](http://www.sweedsteel.metecno.com/envira/tiszakecske)
149 Krain-Bondor Adrienn
150 Krain-Bondor Adrienn
151 Krain-Bondor Adrienn

7. MAI JÓ PÉLDÁK

152 Vokó-Scheibl Lilla
153 Vokó-Scheibl Lilla
154 Vokó-Scheibl Lilla
155 Krain-Bondor Adrienn
156 Vokó-Scheibl Lilla
157 Vokó-Scheibl Lilla
158 Vokó-Scheibl Lilla
159 Krain-Bondor Adrienn
160 Vokó-Scheibl Lilla
161 Vokó-Scheibl Lilla

162 Krain-Bondor Adrienn
163 Vokó-Scheibl Lilla

MEGBÍZÓ

Minta Város Önkormányzata
Tóth Béla polgármester
Horváth Ágnes főépítész
2464 Gyúró, Rákóczi út 49.
Tel.: 06-22/468-509

SZERZŐK

Völgyzugoly Műhely Kft.
2083 Solymár, Bimbó u. 20.
Tel.: 1-439-0490

Ferik Tünde – okl. építészmérnök,
településrendező vezető tervező

Vokó-Scheibl Lilla – okl. építészmérnök

Bérczi Szabolcs – okl. településmérnök,
okl. környezetgazdálkodási agrármérnök

Krain-Bondor Adrienn – városépítész

Fóthi Annamária – okl. településmérnök

MUNKATÁRSAK

Grafikai szerkesztés: Székely István

© Minden jog fenntartva!

VZM 1449/17_A